

Nazwa przedmiotu Powszechna historia ustroju					Kod ECTS: PHU	
Specjalność Wszystkie						
Status przedmiotu do wyboru	Semestr IV	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS: 2
		ogółem	wykłady	ćwiczenia	laboratorium	
		30	15	15	-	
Wykładowca dr Andrzej Drogoń,					Katedra Administracji	
Wymagania wstępne:						
Cele Kształtowanie instytucji ustrojowych na gruncie polskim warunkowane jest w dużym stopniu rozwojem tychże instytucji w państwach europejskich oraz w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej. Tym samym, aby zrozumieć rozwój ustroju niezbędnym jest poznanie wzorcowych systemów występujących w tych państwach. Państwo feudalne swoją istotę kształtowało w oparciu o doświadczenia zapoczątkowane w państwie frankońskim. System ustrojowy państwa konstytucyjnego nie może być omawiany bez znajomości doświadczeń pierwszych państw konstytucyjnych, to jest USA i Francji itd. Doświadczenia historyczne ziem polskich XIX wieku zmuszają do głębszego poznania systemów ustrojowych państw zaborczych. Wszystkie te wzorce musiały oddziaływać na mechanizmy, które miały wpływ na budowę instytucji państwowych w Polsce. Celem przedmiotu jest ukazanie ewolucji form ustrojowych w wybranych państwach, których efektem było ukształtowanie ustrojów państwowych również w Polsce.						
Efekty kształcenia Spotkania konwersatoryjne mają przygotować studentów do lepszego poznania i zrozumienia współczesnych instytucji ustrojowych, ukazując ich genezę oraz wcześniejsze i dzisiejsze funkcje. Pozwoli to na zrozumienie współczesnych rozwiązań ustrojowych, ukazując ich genezę oraz wcześniejsze i dzisiejsze funkcje, metoda historyczna pozwoli na głębsze uzasadnienie i zrozumienie celów, jakie stawia się państwu i jego organom władzy. Student nabywa umiejętności swobodnego posługiwania się aktami prawnymi regulującymi funkcje państwa, zarówno w przeszłości jak i współcześnie.						
Metody realizacji przedmiotu Zajęcia prowadzone są w formie wykładu wprowadzającego do zrozumienia istoty najważniejszych problemów, wskazania literatury przedmiotu oraz podstawowych źródeł normatywnych. Stanowi to wprowadzenie do dyskusji w której studenci podejmują najbardziej złożone materie, wynikające z wskazanych w wykładzie problemów. W oparciu o metodę przekazu, metodę analizy porównawczej i metodę opisu zapoznaje się studentów z problemami związanymi z rozwojem instytucji ustrojowych. W oparciu o wskazaną literaturę oraz źródła prawa ustrojowego zajęcia zapoznają studentów ze sposobami analizy aktów prawnych rangi najwyższej.						
Opis przedmiotu 1) Pojęcie państwa, periodyzacja systemów ustrojowych występujących na gruncie europejskim 2) Państwo feudalne, jego istota i rozwój na przykładzie rozwoju państwa frankońskiego i francuskiego 3) Początki państwa konstytucyjnego, Deklaracja Niepodległości i konstytucja USA 4) Początki państwa konstytucyjnego we Francji: a). Rewolucja francuska i upadek systemu feudalnego b). Stany Generalne, Zgromadzenie Narodowe, Konstytuanta c). Konstytucje francuskie 1791-1814 d). Konstytucje od Restauracji do kresu III Republiki 5). Kształtowanie systemów ustrojowych na gruncie niemieckim a). System ustrojowy I Rzeszy b). Wiek dziewiętnasty – ewolucja systemów ustrojowych c). Skutki I wojny światowej, droga do III Rzeszy d). System totalitarny III Rzeszy 6). Monarchia Habsburska w XIX i XX wieku a). Absolutyzm oświecony						

- b). Kryzys monarchii, ewolucja w kierunku modelu dualistycznego
- c). Lata 60-te w Cesarstwie Austriackim, początki autonomii galicyjskiej
- 7). Doświadczenia ustrojowe Rosji
 - a). Upadek wczesnofeudalnej Rusi
 - b). Początki Rosji – samodzierżawie
 - c). Lata świetności – reformy Piotra I, rządy Katarzyny II, czas Aleksandra I
 - d). Kryzys początków XX w. – rewolucje rosyjskie 1917 roku
 - e). początki sowieckiego totalitaryzmu
- 8). Model parlamentarno – gabinetowy w Anglii

Literatura

podstawowa

M. Szczaniecki: Powszechna historia państwa i prawa. Warszawa 1994.

S. Grodziski: Porównawcza historia ustrojów państwowych. Kraków 1998.

K. Krasowski, B. Lesiński, K. Sikorska –Dzięgielewska, J. Walachowicz: Powszechna historia państwa i prawa. Poznań 1993

zalecana

G. Górski, S. Salmonowicz: Historia ustrojów państwowych. Toruń 2002.

E. Klein: Powszechna historia państwa i prawa. Kolonia Limited 2003.

wypisy źródeł:

Historia państwa i prawa. Wybór tekstów źródłowych. Red. B. Lesiński. Poznań 1995.

Wybór tekstów źródłowych do historii państwa i prawa w dobie nowożytnej. Oprac. M. Szczaniecki. Warszawa 1972.

Zasady zaliczania przedmiotu

Egzamin pisemny, ocenę z zaliczania studenci otrzymują na podstawie testów sprawdzających znajomość kolejnych partii materiału.